

Frågelistan avser att klarlägga utbredningen av konstruktionerna ta till, ta på och fara med följande verb främst i betydelsen "ta sig för, börja m.m." Vanligen användes infinitiv efter de nämnda verben (t.ex. Det tog till (å) regna) men ibland sidoordnat verb (t.ex. Han tog på och sopade). Ange de nedan anförda frasernas motsvarighet i Er egen hemorts dialekt (vad som efterforskas är den gamla, genuina dialektens uttryckssätt). Om olika möjligheter stå till buds vid en fras, anges detta. Ljudbeteckningen är av underordnad vikt; vad som i detta sammanhang intresserar är förekomsten av de olika k o n s t r u k t i o n e r n a. Svaren kunna ges på listans baksida, varvid frågornas nummer utsettas.

Taga

- A.1. De tog till (å) ha julgranar här i socknen.
 2. Hon tog på gråta.
 3. Det tog till (å) mörkna på kvällen.
 4. Det tog på (å) inte vara så mycket fisk i sjön.
- B.5. Jag såg det tog till och brann.
 6. Han tar på och kommer sig (efter sjukdomen).

Fara

- C.7. Jag far bli (varda) gammal.
 8. Hon gick till spisen och for röra i grytan.
 9. Det far vara rätta tiden nu.
- D.10. Hon gick till spisen och for och rörde i grytan.
 11. Det far och blir kallt.
- E.12. Jag for och gjorde illa mig i pannan (=råkade göra illa mig).
 13. Han far och är här ofta (=brukar vara här).

Broder!

Min vän docenten Gösta Holm i Uppsala har vänt sig till mig med en förfrågan om han kunde räkna med hjälp från folkhögskolorna och deras elever med ifyllande av ett frågeformulär omg. vissa dialektuttryck. Docenten Holm har tidigare fått dylika frågelistor besvarade av elever vid norska folkskoleseminarier, varvid uppgifternas utförts i samband med modersmålsundervisningen. Då jag förmodar att så även kan ske vid folkhögskolorna har jag tagit mig friheten lämna honom en lista på kontaktmän vid en del skolor som representerar olika dialektområden.

Jag hoppas att saken skall mötas med förståelse från vederbörande skolledares och modersmålslärares sida.

Pitedalens folkhögskola i januari 1956

Arvid Torstby